

پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس بلوغ عاطفی و سبک‌های تصمیم‌گیری زنان متأهل شهر اصفهان

مینا کوفیگر

دانشجوی ارشد رشته روانشناسی بالینی

چکیده

پژوهش حاضر به منظور پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس بلوغ عاطفی و سبک‌های تصمیم‌گیری زنان متأهل شهر اصفهان انجام شد. این پژوهش کاربردی و از نوع مطالعات توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری عبارت بود از کلیه زنان متأهل شهر اصفهان که به مراکز مشاوره در سال ۱۴۰۰ مراجعه کرده بودند. نمونه آماری ۱۵۰ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس برآورد شد که با توجه به ریزش نمونه تعداد ۱۲۰ نفر مورد مطالعه قرار گرفتند. ابزارهای پژوهش عبارت بودند از: مقیاس زناشویی انریچ (۱۹۹۸)، مقیاس بلوغ عاطفی سینگ و بهارگاوا (۱۹۸۴) و پرسشنامه سبک‌های تصمیم‌گیری اسکات و بروس (۱۹۹۵). به‌منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (میانگین، میانه و انحراف استاندارد) و استنباطی (آزمون کولموگروف اسمیرنوف، آزمون رگرسیون گام به گام و رگرسیون همزمان) استفاده شد. نتایج به دست آمده نشان داد بین بلوغ عاطفی و رضایت زناشویی رابطه و همبستگی مثبت معنادار وجود دارد، بین سبک تصمیم‌گیری منطقی و رضایت زناشویی رابطه معنادار وجود دارد و بین چهار سبک دیگر تصمیم‌گیری با رضایت زناشویی رابطه معنادار وجود ندارد، هم‌چنین بین مؤلفه‌های بلوغ عاطفی رضایت زناشویی رابطه معنادار وجود دارد. نتایج نشان داد که بلوغ عاطفی توان پیش‌بینی رضایت زناشویی را دارد و در در بین سبک‌های تصمیم‌گیری تنها سبک تصمیم‌گیری منطقی توان پیش‌بینی رضایت زناشویی زنان متأهل را دارد این در حالی است که چهار سبک تصمیم‌گیری شهودی، وابسته، آنی، و اجتنابی توان پیش‌بینی رضایت زناشویی زنان متأهل را ندارد.

واژه‌های کلیدی: رضایت زناشویی، بلوغ عاطفی، سبک‌های تصمیم‌گیری، زنان متأهل

مقدمه

خانواده در زمره‌ی مهمترین نظام‌های اجتماعی است که بر اساس ازدواج بین دونفر شکل می‌گیرد. حفظ تداوم خانواده اهمیت زیادی دارد. همچنین خانواده به عنوان واحدی اجتماعی کانون رشد و تکامل التیام، تغییر و تحول آسیب‌ها و عوارض و هم‌بستر شکوفایی یا فروپاشی روابط بین اعضایش تلقی می‌شود (شعاع کاظمی و سیف، ۱۳۹۶). به تحقق پیوستن اهداف ازدواج پس برقراری رابطه زناشویی موجب احساس رضایت و خوشبختی فرد می‌شود و خلاف این امر، اختلاف زناشویی و در نهایت نارضایتی از ازدواج را به همراه خواهد داشت. و در صورتیکه با مشکل روبه‌رو شود، اثرات منفی و ماندگاری مثل افسردگی و اضطراب و دیگر اختلالات بر جای خواهد گذاشت (اولسن و دفرین^۱، ۲۰۱۶).

رضایت زناشویی یکی از اصلی‌ترین عوامل پیشرفت و دستیابی به اهداف زندگی و تحت تأثیر ثبات عاطفی زوجها و انسجام خانوادگی است، تا جایی که متخصصان روانشناسی خانواده، عمدتاً ملاک خود را در بررسی کیفیت زناشویی زوجها و سطح رضایت زناشویی آنها قرار می‌دهند (نوبین و احسان، ۱۳۹۵). علی‌رغم اینکه رضایت زناشویی یکی از عوامل اصلی در رسیدن به اهداف زندگی است، جنبه بسیار مهم از رابطه زناشویی محسوب می‌شود (فروغی، باقری، احدی و مظاهری، ۱۳۹۶). همچنین رضایت زناشویی یکی از عوامل مهم و بسیار تأثیرگذار در پایداری زناشویی می‌باشد (روز، اندرسون، میلر، مارکز، هاتچ و کارد^۲، ۲۰۱۹). رضایت زناشویی، یکی از عوامل مؤثر در ثبات و پایداری خانواده‌هاست. رضایت یک فرد از زندگی زناشویی به منزله رضایت وی از خانواده محسوب می‌شود و رضایت از خانواده به مفهوم رضایت از زندگی بوده و در نتیجه تسهیل در امر رشد و تعالی و پیشرفت مادی و معنوی جامعه خواهد شد طبیعتاً زن یا مرد وظایف خود را زمانی بطور کامل انجام می‌دهند که احساس رضایت از زندگی زناشویی خود داشته باشند (یزدان پناه، ۱۳۹۷). رضایت زناشویی انطباق بین وضعیت موجود فرد در روابط زناشویی با وضعیت موردانتظار اوست و پژوهشگران عوامل متعددی را در رضایتمندی زناشویی مانند (عوامل هیجانی و عاطفی، عوامل فیزیولوژیکی و بدنی، مهارت‌های ارتباطی، مهارت‌های حل مسئله، خشونت، استرس و روابط جنسی) دخیل می‌دانند همچنین احساس رضایت مندی می‌تواند توان مقابله در برابر فشارهای روانی را افزایش دهد و سبب ارتقاء سطح بهداشت روانی و جسمانی زن یا مرد و در نهایت افراد جامعه شود (نوبی نژاد، ۱۳۹۲). رضایت زناشویی یک ارزیابی کلی از کیفیت ازدواج است، و همچنین تا چه اندازه نیازها، تمایلات و انتظارات در ازدواج برآورده می‌شود، تعریف شده است (جیکسون، میلر، اوکا و هنری^۳، ۲۰۱۴). همچون مارکمن^۴ (۱۹۹۳) معتقد است که بیشتر همسران در شروع زندگی سطح یکسانی از رضایت زناشویی را نشان می‌دهند اما بنابر دلایل مختلف در طی زمان درجات مختلفی از رضایت زناشویی را نشان می‌دهند. شکی نیست که در بروز اختلافات زناشویی، عوامل مختلفی مؤثرند و هر پژوهشگری از زاویه دید خود و منظر خاصی به بررسی و علت‌یابی آن پرداخته است. رضایت زناشویی معلول زیادی است. اما از آنجایی که ورود به دنیای زناشویی نیازمند نوعی پختگی و بلوغ عاطفی است لذا به نظر می‌رسد که بین رضایت زناشویی و بلوغ عاطفی ارتباط وجود دارد.

یکی از عواملی که در زندگی زناشویی و روابط زوجین دارای اهمیت است، بلوغ زوجین در زمینه‌های مختلف علی‌الخصوص بلوغ عاطفی است (زمانی و عسگری، ۱۳۹۳). یکی از مهم‌ترین عوامل موفقیت در روابط عاشقانه رشد و بلوغ عاطفی است. پژوهش‌های کومار^۵ (۲۰۱۴)، گلارد^۱ (۲۰۱۶) و گلید^۲ (۲۰۱۶) حاکی از آن است که بین بلوغ عاطفی افراد با روابط خانوادگی‌شان

1- Olson, & Defray

2- RoseQ, Anderson, Miller, Marks, Hatch, &Card,N

3- Jackson, Miller, Oka, Henry

4- Markon

5- Komar

و رضایت زناشویی ارتباط معناداری وجود دارد. چامبرلین^۳ (۱۹۹۴) افرادی دارای بلوغ عاطفی کسانی هستند که زندگی هیجانی خود را بتوانند به خوبی تحت اختیار خود بگیرند. آسیب عاطفی در شرایطی که بلوغ عاطفی فرد پایین باشد، تشدید می‌شود و در واقع می‌توان بلوغ عاطفی را به عنوان یک عامل محافظت کننده نگاه کرد (خراسانی و شعبانی، ۱۳۹۶). لازمه ازدواج موفق نه تنها بلوغ جسمانی است بلکه بلوغ عاطفی با آمادگی‌های احساسی-هیجانی از جمله شرایط لازم برای آن است. از مهمترین عوامل موفقیت در روابط عاشقانه رشد و بلوغ عاطفی است. بوئن یکی از محققین نظریه سیستمی در خانواده درمانی اعلام می‌کند نوع نظام عاطفی بر ساختار خانواده حاکم است که قابلیت انتقال میان نسلی دارد و سلامت روانی فرد در گرو جدای از این نظام است (سعیدپور و اصغری، ۱۳۹۹). اینطور به نظر می‌رسد زن و مردی که بلوغ عاطفی پایینی دارند موقع ازدواج، بلوغ هیجانی کمتر و ظرفیتی محدود برای صمیمیت داشته باشد. در مقابل، در نظام‌های زناشویی با بلوغ عاطفی، همسران به یکدیگر این اجازه را می‌دهند که نقشی انعطاف پذیرتر داشته باشند و تفاوت عقاید یکدیگر را تحمل کنند و واکنش هیجانی کمتری را تجربه کنند. (آندرسون)

برجسته‌ترین علامت بلوغ عاطفی، توانایی تحمل تنش و در کنار آن بی تفاوتی به محرک‌هایی که بر فرد اثر می‌گذارد و او را متحمل احساسات می‌نماید (شارما^۴، ۲۰۱۲).

یکی دیگر از متغیرهایی که با رضایت زناشویی در تعامل است، سبک‌های تصمیم‌گیری است تحقیقات نشان داده‌اند که داشتن سبک تصمیم‌گیری مناسب باعث شده است که زوجها بتوانند تصمیمات برنامه ریزی شده‌ای بگیرند (آندرسون^۵، ۱۹۹۲). سبک تصمیم‌گیری هر فرد رویکرد شخصیتی او در درک و واکنش به وضعیت تصمیم‌گیری خود است (زارع، ۱۳۹۵). اسکات و بروس با توجه به ویژگی‌های فردی و درونی افراد به عنوان عامل مهم در شکل‌گیری سبک تصمیم‌گیری سبک‌های تصمیم‌گیری را به چند سبک مهم تقسیم بندی می‌کنند که عبارتند از: سبک تصمیم‌گیری عقلانی، سبک تصمیم‌گیری شهودی، سبک تصمیم‌گیری وابسته، سبک اجتنابی تصمیم‌گیری و سبک تصمیم‌گیری آنی. سبک تصمیم‌گیری عقلانی یا منطقی، این سبک بیانگر تمایل تصمیم‌گیرنده به شناسایی تمامی راهکارهای ممکن، ارزیابی نتایج هر راهکار از تمامی جنبه‌های مختلف و در نهایت انتخاب راهکار بهینه و مطلوب توسط تصمیم‌گیرنده در هنگام مواجهه با شرایط تصمیم‌گیری است. سبک تصمیم‌گیری شهودی، این سبک تصمیم‌گیری از طریق تجربه حمایت می‌شود و تمرکز بر روی خودآگاهی احساسی را به عنوان پایه‌ای برای انتخاب، مدنظر قرار می‌دهد. سبک تصمیم‌گیری وابسته، این سبک بیانگر عدم استقلال فکری و عملی تصمیم‌گیرنده و تکیه بر حمایتها و راهنمایی‌های دیگران در هنگام اتخاذ تصمیم است. سبک تصمیم‌گیری اجتنابی، این سبک را می‌توان تلاش و تمایل فرد گیرنده تصمیم به اجتناب از اتخاذ هرگونه تصمیم و تا حد امکان دوری از موقعیت‌های تصمیم‌گیری تعریف نمود. افرادی که از این سبک برخوردارند در هنگام مواجهه با مسئله تا آنجا که امکان پذیر باشد، تصمیم‌گیری را به تعویق انداخته و از هرگونه واکنش نسبت به مسئله رخ داده طفره می‌روند. سبک تصمیم‌گیری آنی: این سبک بیانگر شرایط اضطراری است که فرد بدون پشتوانه‌ی فکری قبلی، بلافاصله در کمترین زمان ممکن تصمیم اصلی خود را اتخاذ می‌کنند (اسکات و بروس، ۱۹۹۵). البته ممکن است این شیوه تصمیم‌گیری معلول شرایطی باشد که برای شخص ایجاد می‌شود (تابش و زارع، ۱۳۹۱).

1- Glard

2- Glade

3- Chambarlain

4- Sharma

5- Anderson

با توجه به نتایج پژوهش های قبلی از جمله ابراهیمی، حیدری (۱۳۹۹) در پژوهشی تحت عنوان پیش بینی گرایش به طلاق عاطفی بر اساس ویژگی های شخصیتی، باورهای فراشناختی و بلوغ عاطفی زوجین به این نتیجه دست یافتند که با عنایت به نقش ویژگی های شخصیتی، بلوغ عاطفی و باورهای فراشناختی در طلاق عاطفی می توان راه های مقابله موثر با پدیده طلاق عاطفی را شناسایی و در مداخلات روانشناختی و مشاوره ای برای زوجین بکار گرفت. نتایج پژوهش قره داغی، مبینی کشه (۱۳۹۹) باموضوع مقایسه خود پنداره، نقش جنسیتی و بلوغ عاطفی در فرزندان با و بدون تجربه طلاق والدین نشان داد که بین فرزندان با و بدون تجربه طلاق والدین در مقیاس های نقش جنسیتی و بلوغ عاطفی تفاوت معناداری وجود دارد ابراهیمی، حیدری (۱۳۹۹) در پژوهشی تحت عنوان پیش بینی گرایش به طلاق عاطفی بر اساس ویژگی های شخصیتی، باورهای فراشناختی و بلوغ عاطفی زوجین به این نتیجه دست یافتند که با عنایت به نقش ویژگی های شخصیتی، بلوغ عاطفی و باورهای فراشناختی در طلاق عاطفی می توان راه های مقابله موثر با پدیده طلاق عاطفی را شناسایی و در مداخلات روانشناختی و مشاوره ای برای زوجین بکار گرفت. نتایج پژوهش قره داغی، مبینی کشه (۱۳۹۹) باموضوع مقایسه خود پنداره، نقش جنسیتی و بلوغ عاطفی در فرزندان با و بدون تجربه طلاق والدین نشان داد که بین فرزندان با و بدون تجربه طلاق والدین در مقیاس های نقش جنسیتی و بلوغ عاطفی تفاوت معناداری وجود دارد، به نظر می رسد سبک های تصمیم گیری و بلوغ عاطفی قابلیت پیش بینی رضایت زناشویی را دارد، بنابراین در این پژوهش محقق به دنبال پاسخگویی به این سؤال بود که آیا سبک های تصمیم گیری و بلوغ عاطفی می توانند رضایت زناشویی را پیش بینی کنند؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر کاربردی و از نوع مطالعات توصیفی-همبستگی است. جامعه آماری پژوهش عبارتست از کلیه زنان متأهل شهر اصفهان که به مراکز مشاوره مراجعه کرده بودند.

با توجه به اینکه تعداد جامعه آماری زنان متأهل مشخص نیست جهت تعیین حجم نمونه، پس از انجام یک مطالعه مقدماتی بر روی گروهی از زنان متأهل جامعه آماری به منظور، تعیین واریانس جامعه با استفاده از فرمول زیر تعیین شد.

$$N = \frac{Z^2 pq}{d^2} = \frac{1/96^2 \times 0/07}{0/05^2} = 150$$

نمونه گیری به صورت در دسترس از بین زنان متأهل مراجع کننده به مراکز مشاوره هورام و شمس شهر اصفهان در سال ۱۴۰۰ انجام شد، به دلیل شدت گرفتن ویروس کرونا بنده در گروه های مراکز عضو شدم و پرسشنامه در همان گروه ها خدمت افراد نمونه توزیع گردید. در پژوهش حاضر به منظور جمع آوری اطلاعات مورد نیاز از پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ (۱۹۹۸)، پرسشنامه بلوغ عاطفی (۱۹۸۴) و پرسشنامه سبک های تصمیم گیری اسکات و بروس (۱۹۹۵) استفاده گردید. و تجزیه و تحلیل نتایج در سطح آمار توصیفی از شاخص های گرایش مرکزی، انحراف استاندارد، نمودارهای فراوانی و درصد استفاده شد و در سطح آمار استنباطی از روش همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون گام به گام از طریق نرم افزار آماری spss (نسخه ۲۰) محاسبه گردید.

نتایج پژوهش

بلوغ عاطفی قابلیت پیش بینی رضایت زناشویی را در زنان متأهل شهر اصفهان دارند.

جدول ۱ نتایج ضریب رگرسیون ساده پیش بینی رضایت زناشویی بر اساس بلوغ عاطفی زنان متأهل

منبع	ضریب Beta	خطای معیار	ضریب رگرسیون	ارزش t	ضریب تعیین	سطح معناداری
بلوغ عاطفی	-۰/۷۲۴	۰/۱۲۷	-۰/۴۶۴	۵/۶۹۲	۰/۲۱	۰/۰۰۱

بنابر نتایج حاصله، متغیر بلوغ عاطفی توان پیش بینی رضایت زناشویی را در بین زنان متأهل شهر اصفهان دارد و در صورتی که زنان متأهل از بلوغ عاطفی بالایی در زندگی زناشویی برخوردار باشند، می توان پیش بینی کرد که رضایت زناشویی آنها نیز بیشتر شود. بنابراین برای ساخت معادله رگرسیون، باید متغیر بلوغ عاطفی در کنار متغیر رضایت زناشویی قرار داشته باشد. ضریب تعیین نشان می دهد که میزان تاثیرگذاری متغیر بلوغ عاطفی بر متغیر رضایت زناشویی زنان ۰/۲۱ است. مولفه های سبک های تصمیم گیری (منطقی، شهودی، وابستگی، آنی و اجتنابی) قابلیت پیش بینی رضایت زناشویی را در زنان متأهل شهر اصفهان دارند.

جدول ۲ نتایج ضریب رگرسیون گام به گام پیش بینی رضایت زناشویی بر اساس سبک های تصمیم گیری (منطقی، شهودی، وابسته، آنی، اجتنابی) زنان متأهل

مدل	متغیر	ضریب Beta	خطای معیار	ضریب رگرسیون	ارزش t	ضریب تعیین	سطح معناداری
گام اول	تصمیم گیری منطقی	۳/۴۲۱	۱/۲۳۶	۰/۲۴۷	۲/۷۶۸	۰/۱۹	۰/۰۰۷
گام دوم	تصمیم گیری منطقی	۳/۱۴۷	۱/۱۳۰	۰/۱۹۱	۲/۳۴۹	۰/۱۶	۰/۰۱
	تصمیم گیری شهودی	-۱/۳۳۵	۱/۳۰۴	-۰/۱۰۸	۱/۰۲۴	۰/۰۶	۰/۳۰۸
گام سوم	تصمیم گیری منطقی	۳/۱۴۰	۱/۱۳۰	۰/۱۸۷	۲/۳۰۱	۰/۱۶	۰/۰۱
	تصمیم گیری شهودی	-۱/۲۴۱	۱/۲۱۴	-۰/۰۸	۰/۹۸۲	۰/۰۶	۰/۳۴۲
	تصمیم گیری وابسته	-۱/۱۷۵	۱/۷۶۷	-۰/۰۷۵	۰/۶۶۵	۰/۰۴	۰/۵۰۸
گام چهارم	تصمیم گیری منطقی	۲/۶۵۱	۱/۱۹۸	۰/۱۶	۲/۱۱۲	۰/۱۴	۰/۰۴

تصمیم‌گیری شهودی	۱/۲۴۱-	۱/۲۱۴	۰/۰۸-	۰/۹۸۲	۰/۰۶	۰/۳۴۲
تصمیم‌گیری وابسته	۱/۱۷۵-	۱/۷۶۷	۰/۰۷۵-	۰/۶۶۵	۰/۰۴	۰/۵۰۸
تصمیم‌گیری آنی	۰/۳۳۲-	۱/۳۹۵	۰/۰۲۸-	۰/۲۳۸-	۰/۰۴	۰/۸۱۲
تصمیم‌گیری منطقی	۲/۴۹۷	۱/۲۸۷	۰/۱۵	۲/۰۳۲	۰/۱۳	۰/۰۴
تصمیم‌گیری شهودی	۱/۲۴۱-	۱/۲۱۴	۰/۰۸-	۰/۹۸۲	۰/۰۶	۰/۳۴۲
تصمیم‌گیری وابسته	۱/۱۷۵-	۱/۷۶۷	۰/۰۷۵-	۰/۶۶۵	۰/۰۴	۰/۵۰۸
تصمیم‌گیری آنی	۰/۳۳۲-	۱/۳۹۵	۰/۰۲۸-	۰/۲۳۸-	۰/۰۴	۰/۸۱۲
تصمیم‌گیری اجتنابی	۰/۱۵۱	۱/۶۷۱	۰/۰۱۰	۰/۰۹	۰/۰۲	۰/۹۲۸

گام
پنجم

بنابر نتایج حاصله، تنها متغیر سبک تصمیم‌گیری منطقی توان پیش بینی رضایت زناشویی زنان متأهل را دارد و در صورتی که زنان متأهل در زندگی زناشویی از سبک تصمیم‌گیری منطقی استفاده کنند، می‌توان پیش بینی کرد که رضایت زناشویی آنها نیز بیشتر شود. این در حالی است که چهار سبک تصمیم‌گیری شهودی، وابسته، آنی، و اجتنابی توان پیش بینی رضایت زناشویی زنان متأهل را ندارد. متغیر سبک تصمیم‌گیری منطقی در گام اول ۱۹ درصد، و در گام دوم، سوم، چهارم و پنجم با ورود هر یک از چهار سبک تصمیم‌گیری (شهودی، وابسته، آنی، اجتنابی) به ترتیب ۱۶، ۱۶، ۱۴ و ۱۳ درصد توان پیش بینی متغیر رضایت زناشویی را داشته که نشان از کاهش میزان تاثیر متغیر سبک تصمیم‌گیری منطقی بر متغیر رضایت زناشویی دارد. بر این اساس، در صورتی که زنان فقط از سبک تصمیم‌گیری منطقی استفاده کنند میزان رضایت زناشویی آنها نیز بیشتر خواهد شد اما اگر همزمان از سبک های تصمیم‌گیری (شهودی، وابسته، آنی، اجتنابی) دیگر نیز بخواهند استفاده کنند، سبک تصمیم‌گیری منطقی آنها نیز توان پیش بینی کمتری را برای رضایت زناشویی خواهد داشت.

مولفه‌های سبک‌های تصمیم‌گیری (منطقی، شهودی، وابستگی، آنی و اجتنابی) قابلیت پیش بینی رضایت زناشویی را در زنان متأهل شهر اصفهان دارند.

جدول ۳ نتایج ضریب رگرسیون گام به گام پیش بینی رضایت زناشویی بر اساس سبک‌های تصمیم‌گیری (منطقی، شهودی، وابسته، آنی، اجتنابی) زنان متأهل

مدل	متغیر	ضریب Beta	خطای معیار	ضریب رگرسیون	ارزش t	ضریب تعیین	سطح معناداری
گام اول	تصمیم‌گیری منطقی	۳/۴۲۱	۱/۲۳۶	۰/۲۴۷	۲/۷۶۸	۰/۱۹	۰/۰۰۷
	تصمیم‌گیری منطقی	۳/۱۴۷	۱/۱۳۰	۰/۱۹۱	۲/۳۴۹	۰/۱۶	۰/۰۱
گام دوم	تصمیم‌گیری شهودی	-۱/۳۳۵	۱/۳۰۴	-۰/۱۰۸	۱/۰۲۴	۰/۰۶	۰/۳۰۸
	تصمیم‌گیری منطقی	۳/۱۴۰	۱/۱۳۰	۰/۱۸۷	۲/۳۰۱	۰/۱۶	۰/۰۱
گام سوم	تصمیم‌گیری شهودی	-۱/۲۴۱	۱/۲۱۴	-۰/۰۸	۰/۹۸۲	۰/۰۶	۰/۳۴۲
	تصمیم‌گیری وابسته	-۱/۱۷۵	۱/۷۶۷	-۰/۰۷۵	۰/۶۶۵	۰/۰۴	۰/۵۰۸
گام چهارم	تصمیم‌گیری منطقی	۲/۶۵۱	۱/۱۹۸	۰/۱۶	۲/۱۱۲	۰/۱۴	۰/۰۴
	تصمیم‌گیری شهودی	-۱/۲۴۱	۱/۲۱۴	-۰/۰۸	۰/۹۸۲	۰/۰۶	۰/۳۴۲
	تصمیم‌گیری وابسته	-۱/۱۷۵	۱/۷۶۷	-۰/۰۷۵	۰/۶۶۵	۰/۰۴	۰/۵۰۸
	تصمیم‌گیری آنی	-۰/۳۳۲	۱/۳۹۵	-۰/۰۲۸	-۰/۲۳۸	۰/۰۴	۰/۸۱۲
گام پنجم	تصمیم‌گیری منطقی	۲/۴۹۷	۱/۲۸۷	۰/۱۵	۲/۰۳۲	۰/۱۳	۰/۰۴
	تصمیم‌گیری شهودی	-۱/۲۴۱	۱/۲۱۴	-۰/۰۸	۰/۹۸۲	۰/۰۶	۰/۳۴۲
	تصمیم‌گیری وابسته	-۱/۱۷۵	۱/۷۶۷	-۰/۰۷۵	۰/۶۶۵	۰/۰۴	۰/۵۰۸
	تصمیم‌گیری آنی	-۰/۳۳۲	۱/۳۹۵	-۰/۰۲۸	-۰/۲۳۸	۰/۰۴	۰/۸۱۲

تصمیم‌گیری آنی	-۰/۳۳۲	۱/۳۹۵	-۰/۰۲۸	-۰/۲۳۸	۰/۰۴	۰/۸۱۲
تصمیم‌گیری اجتنابی	۰/۱۵۱	۱/۶۷۱	۰/۰۱۰	۰/۰۹	۰/۰۲	۰/۹۲۸

بنابر نتایج حاصله، تنها متغیر سبک تصمیم‌گیری منطقی توان پیش‌بینی رضایت زناشویی زنان متأهل را دارد و در صورتی که زنان متأهل در زندگی زناشویی از سبک تصمیم‌گیری منطقی استفاده کنند، می‌توان پیش‌بینی کرد که رضایت زناشویی آنها نیز بیشتر شود. این در حالی است که چهار سبک تصمیم‌گیری شهودی، وابسته، آنی، و اجتنابی توان پیش‌بینی رضایت زناشویی زنان متأهل را ندارد. متغیر سبک تصمیم‌گیری منطقی در گام اول ۱۹ درصد، و در گام دوم، سوم، چهارم و پنجم با ورود هر یک از چهار سبک تصمیم‌گیری (شهودی، وابسته، آنی، اجتنابی) به ترتیب ۱۶، ۱۶، ۱۴ و ۱۳ درصد توان پیش‌بینی متغیر رضایت زناشویی را داشته که نشان از کاهش میزان تاثیر متغیر سبک تصمیم‌گیری منطقی بر متغیر رضایت زناشویی دارد. بر این اساس، در صورتی که زنان فقط از سبک تصمیم‌گیری منطقی استفاده کنند میزان رضایت زناشویی آنها نیز بیشتر خواهد شد اما اگر همزمان از سبک‌های تصمیم‌گیری (شهودی، وابسته، آنی، اجتنابی) دیگر نیز بخواهند استفاده کنند، سبک تصمیم‌گیری منطقی آنها نیز توان پیش‌بینی کمتری را برای رضایت زناشویی خواهد داشت.

بحث و نتیجه‌گیری

مقدار ضریب همبستگی بین بلوغ عاطفی با رضایت زناشویی ۰/۴۶ است، همچنین ضریب تعیین ۰/۲۱۵ شده که نشان می‌دهد ۲۱/۵ درصد رضایت زناشویی مربوط به بلوغ عاطفی است. نتایج این فرضیه با پژوهش‌های غبرائی لنگرودی، بهاران؛ فقیرپور، مقصود (۱۳۹۸) اسکورن (۲۰۱۸)، گوپتا و شارما (۲۰۱۷)، کومار (۲۰۱۴) و گلاد (۲۰۱۶) همسو می‌باشد. بلوغ عاطفی شامل عدم ثبات عاطفی، بازگشت عاطفی، ناسازگاری اجتماعی، فروپاشی شخصیت و فقدان استقلال می‌باشد، که این عوامل نشانه‌های مشکلات شخصیتی در افراد می‌باشد و هر چه این مؤلفه‌ها بیشتر باشد، میزان گسستن پیوند خانواده‌ها بیشتر می‌گردد و رضایت زناشویی کمتر می‌باشد.

در تبیین یافته‌های پژوهش می‌توان گفت، ازدواج موفق نه تنها مستلزم بلوغ جسمانی است، بلکه بلوغ عاطفی با آمادگی‌های احساسی-هیجانی نیز از شرایط لازم در تحقق مطلوب آن است و وقتی فردی به بلوغ عاطفی برای ازدواج می‌رسد به مهارت‌های از قبیل: ابراز محبت، تعهد به خانواده، اعتماد متقابل، احترام به خانواده، حمایت از همسر، وفاداری، درک و توسعه علائق مشترک با همسر، درک متقابل همسر، صمیمیت، نگران یکدیگر بودن و توجه کردن، مبادله متقابل احساسات و افکار و تجربیات و ارتباط مؤثر با همسر دست می‌یابد و این مهارت‌ها می‌تواند متضمن یک زندگی شاد همراه با احساس خوشبختی باشد که در این صورت موجب افزایش رضایت زناشویی بین همسران می‌شود. در واقع، بلوغ عاطفی، نه تنها احراز شناخته‌های ویژه از روابط درست زوجین را تسهیل می‌کند، بلکه آگاهی از ویژگی‌های روانی خویش و همسر و امکان مدیریت صحیح هیجان‌ها در زوجین را نیز بارور می‌کند و باعث می‌شود زوجین از احساس مشترک یا توان «خود را به جای دیگری گذاشتن» برخوردار شوند و می‌آموزند که آنچه بر خود نمی‌پسندند، بر همسر خویش نیز روا ندارند و در چنین شرایطی یک فضای صمیمی و عاشقانه بین زوجین برقرار می‌شود و رضایت آنها را از زندگی زناشویی بیشتر می‌کند.

تنها متغیر سبک تصمیم‌گیری منطقی توان پیش‌بینی رضایت زناشویی زنان متأهل را دارد و در صورتی که زنان متأهل در زندگی زناشویی از سبک تصمیم‌گیری منطقی استفاده کنند، می‌توان پیش‌بینی کرد که رضایت زناشویی آنها نیز بیشتر شود. این در حالی است که چهار سبک تصمیم‌گیری شهودی، وابسته، آنی، و اجتنابی توان پیش‌بینی رضایت زناشویی زنان متأهل را ندارد. متغیر سبک تصمیم‌گیری منطقی در گام اول ۱۹ درصد، و در گام دوم، سوم، چهارم و پنجم با ورود هر یک از چهار سبک تصمیم‌گیری (شهودی، وابسته، آنی، اجتنابی) به ترتیب ۱۶، ۱۶، ۱۴ و ۱۳ درصد توان پیش‌بینی متغیر رضایت زناشویی را داشته که نشان از کاهش میزان تاثیر متغیر سبک تصمیم‌گیری منطقی بر متغیر رضایت زناشویی دارد. بر این اساس، در صورتی که زنان فقط از سبک تصمیم‌گیری منطقی استفاده کنند میزان رضایت زناشویی آنها نیز بیشتر خواهد شد اما اگر همزمان از سبک‌های تصمیم‌گیری (شهودی، وابسته، آنی، اجتنابی) دیگر نیز بخواهند استفاده کنند، سبک تصمیم‌گیری منطقی آنها نیز توان پیش‌بینی کمتری را برای رضایت زناشویی خواهد داشت. سبک تصمیم‌گیری عقلایی یا منطقی بیانگر تمایل تصمیم‌گیرنده به شناسایی تمامی راهکارهای ممکن، ارزیابی نتایج هر راهکار از تمامی جنبه‌های مختلف و درنهایت انتخاب راهکار بهینه و مطلوب توسط تصمیم‌گیرنده در هنگام مواجهه با شرایط تصمیم‌گیری است، که می‌تواند منجر به خشنودی از طرف مقابل و رضایت در زندگی گردد. در سبک تصمیم‌گیری وابسته افراد حرف‌گو کن‌های بی‌چون و چرا هستند که در تصمیم‌گیری‌های خود وابسته به بقیه هستند. سبک تصمیم‌گیری اجتنابی شامل تلاش و تمایل فرد تصمیم‌گیرنده به اجتناب از اتخاذ هرگونه تصمیم و تا حد امکان دوری از موقعیت‌های تصمیم‌گیری و بیانگر عدم استقلال فکری و عملی تصمیم‌گیرنده و تکیه بر حمایت‌ها راهنمایی‌های دیگران در هنگام اتخاذ تصمیم است، که می‌تواند اثرات منفی بر روابط زناشویی گذاشته و منجر به کاهش رضایت زناشویی گردد ولی در این فرضیه بین این سبک و رضایت زناشویی رابطه معناداری وجود نداشت. سبک تصمیم‌گیری شهودی که این سبک تصمیم‌گیری از طریق تجربه حمایت می‌شود و تمرکز بر روی خودآگاهی احساسی را به عنوان پایه‌ای برای انتخاب، مدنظر قرار می‌دهد و نوعی شم و فراست درونی است. سبک تصمیم‌گیری آنی بیانگر احساس اضطراب تصمیم‌گیرنده و تمایل وی به اخذ تصمیم نهایی در کوتاه‌ترین و سریع‌ترین زمان ممکن است و این سبک با رضایت زناشویی در تضاد است. حسینی و کاویانی (۱۳۹۸) در پژوهشی تحت عنوان «پیش‌بینی طلاق عاطفی بر اساس سبک‌های تصمیم‌گیری و ساختار قدرت در خانواده در زنان شاغل» به این نتیجه دست یافتند که سبک‌های تصمیم‌گیری آنی، شهودی و اجتنابی در پیش‌بینی کننده‌های طلاق عاطفی نقش معنادار دارند و سبک تصمیم‌گیری منطقی رابطه معکوس با طلاق عاطفی دارد. که این نتایج همسو با نتایج این فرضیه است.

در تبیین یافته‌های پژوهش می‌توان گفت، رضایت زناشویی موجب داشتن نگرش، افکار و رفتار و کرداری خوشبینانه و مثبت در زندگی مشترک است و توجه داشتن به امور مثبت زندگی و مثبت اندیشی به معنای آن است که فرد تصور خوبی از خویش داشته باشید، نه آنکه همواره خود را سرزنش کنید، بنابراین با افزایش مثبت اندیشی و اجتناب از افکار منفی، تمرکز بر جنبه‌های مثبت زندگی، آرامش بیشتری در زندگی احساس خواهد شد و فرد با باورهای خودکارآمدی بیشتری، مشکلات زندگی را با یک تصمیم‌سازی منطقی و اصولی حل خواهد نمود. بر این اساس، زمانی که رضایت زناشویی وجود داشته باشد، رفتارهای آشفته کاهش می‌یابند و رفتارها و هیجانات خوشایند مثبت افزایش می‌یابند، فرد در تصمیم‌سازی برای زندگی علاوه بر خوش‌بینی، بصورت منطقی و اصولی تر عمل خواهد نمود.

پیشنهادهای پژوهش

- ✓ در مراکز مشاوره به زنان و مردان مراجعه کننده به منظور نارضایتی زناشویی باید مشکلات شخصیتی و رفتاری زوجین شناسایی و برطرف گردد.
- ✓ در مشاوره‌های پیش از ازدواج بلوغ عاطفی زوجین مورد بررسی قرار گیرد.
- ✓ در مراکز مشاوره مراجعه کنندگان با مشکلات شخصیتی جهت شناسایی سبک‌های تصمیم‌گیری درست راهنمایی گردند.
- ✓ به کمک متخصصین و مشاوران دوره‌های آموزش مهارت‌های تصمیم‌گیری برگزار شود.
- ✓ باورهای فرهنگی در رابطه با سبک‌های تصمیم‌گیری از طریق رسانه‌ها اصلاح شود.

منابع

- زارع، ح. (۱۳۹۴). سبک‌های تصمیم‌گیری و الکسی تایمیا: مطالعه ارتباط این دو سازه در یک گروه غیربالینی. فصلنامه عصب روانشناسی، ۴(۷): ۶-۲۰.
- تابش، ف و زارع، ح. (۱۳۹۱). تاثیرآموزش مهارت‌های هوش هیجانی بر سبک‌های تصمیم‌گیری عقلایی، شهودی، اجتنابی، وابسته و آنی. مجله علوم رفتاری؛ ۶(۴): ۳۲۳-۳۲۹.
- خراسانی، ف؛ شعبانی، ز. (۱۳۹۶). مقایسه طرحواره‌های ناسازگار اولیه، راهبردهای مقابله‌ای و بلوغ عاطفی دردانشجویان با و بدون نشانگان آسیب عاطفی، مجله مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، ۴(۲)، ۱۱۶-۱۴۶.
- شعاع کاظمی، م؛ سیف، س. (۱۳۹۶). خانواده درمانی با رویکرد ستیر، تهران: انتشارات الزهرا.
- فروغی، م؛ باقری، ف؛ احدی، ح؛ مظاهری، م. (۱۳۹۶). اثربخشی مداخله آموزشی غنی سازی زندگی زناشویی با رویکرد متمرکز بر هیجان در دوران بارداری بر رضایت زناشویی زوجین پس از تولد اولین فرزند. مقاله مشاوره و روان درمانی خانواده، ۷(۲): ۵۵-۸۱.
- قره داغی، ع. (۱۳۹۷). نقش ذهن آگاهی، شفقت بر خود و تنظیم‌شناختی هیجان در پیش‌بینی رضایت زناشویی زنان. فصلنامه پژوهش‌های نوین روانشناختی، ۱۳(۵): ۱۹۷-۱۶۹.
- نوایی نژاد، ش. (۱۳۹۲). بررسی رابطه سبک دلبستگی و شادکامی با رضایت زناشویی متأهلین شاغل در بیمارستان خاتم الانبیاء شهر تهران، مجله زن و مطالعات خانواده، ۲(۶): ۶۲-۷۰.
- Anderson, C., & Kennedy, J. A. (1992). Status hierarchies in teams: Micropolitics and the negotiation of rank. *Research on managing groups and teams*, 15[H1], 49-80.
- Jackson, J. B., Miller, R. B., Oka, M., & Henry, R. G. (2014). Gender differences in marital satisfaction: A meta-analysis. *Journal of marriage and family*, 76(1), 105-129.
- Olson, D. H., & Defray, J. (2016). *Marriages & families' intimacy, diversity and strengths* (5th Ed). New York: McGraw-Hill.
- RoseQ,A,Anderson,s.,Miller,R.,Marks,L.,Hatch,T.,&Card,N. (2019).Longitudinal Test if Forgiveness and Perceived Forgiveness as Mediators between
- Sharma, B. (2012). Adjustment and emotional maturity among first year college students. *Pakistan journal of social and clinical psychology*, 10(2), 32-37.